

Česká republika

**Akční plán České republiky
Partnerství pro otevřené vládnutí
na období let 2025 až 2026**

Předkladatel: ministr spravedlnosti

Praha, 2024

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Dosavadní snahy směřující k otevřenému vládnutí v ČR.....	4
3. Proces vytváření akčního plánu.....	6
4. Závazky.....	8
4.1. Analýza a návrh podoby národního kompetenčního centra zaměřeného na konzultační, participační a deliberativní procesy	8
Definice problému	8
Popis závazku	9
Analýza závazku	10
Plánování závazku	10
4.2. Příprava pilotní implementace moderních deliberativních mechanismů na centrální úrovni v ČR	12
Definice problému	12
Popis závazku	13
Analýza závazku	13
Plánování závazku	14
4.3. Budování kapacit uvnitř státní správy pro posílení spolupráce státní správy a organizací občanské společnosti.....	15
Definice problému	15
Popis závazku	15
Analýza závazku	16
Plánování závazku	17
4.4. Prosazování participačních metod při podpoře sociálního začleňování na místní úrovni 19	
Definice problému	19
Popis závazku	19
Analýza závazku	20
Plánování závazku	21
4.5. Prostředí pro efektivní a transparentní zadávání veřejných zakázek.....	22
Definice problému	22
Popis závazku	23
Analýza závazku	24
Plánování závazku	24
5. Seznam použitých zkratk.....	27

1. Úvod

Otevřené vládnutí je založeno na hodnotách transparentnosti, odpovědnosti za své jednání a zapojování veřejnosti do procesů rozhodování a nastavování politiky a v neposlední řadě i poskytování smysluplné zpětné vazby. Posláním mezinárodní iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí (*Open Government Partnership*, dále též „OGP“) je pak ve svých členských státech otevřené vládnutí podporovat. Iniciativa OGP oficiálně zahájila svou činnost 20. září 2011 na Valném shromáždění OSN v New Yorku s 8 zakládajícími členy (Brazílie, Indonésie, Mexiko, Norsko, Filipíny, Jihoafrická republika, Spojené království, USA). OGP se postupně dynamicky rozrůstalo. V roce 2024 má iniciativa 75 členů na národní a 150 členů na regionální úrovni (státy, regiony, města).

Česká republika již od svého přistoupení k iniciativě OGP, o kterém rozhodla vláda České republiky svým usnesením ze dne 14. září 2011 č. 691, využívá svých akčních plánů OGP a jejich závazků k širšímu zakotvení principů otevřeného vládnutí v rámci vytváření a naplňování svých politik, strategických dokumentů a jednotlivých opatření tam, kde je to vhodné a účelné. Vytváření a přijímání konkrétních akčních plánů OGP a v nich obsažených závazků v podmínkách České republiky oproti některým jiným členským zemím OGP nepředstavuje hlavní nástroj pro zavádění reformy veřejné správy a jejího většího otevírání vůči občanské společnosti, ale spíše nástroj doplňkový, který jiné komplexní reformní strategické dokumenty vhodně doplňuje a je s nimi obsahově provázán. Mezi nejvýznamnější z nich patří koncepce Klienty orientovaná veřejná správa 2030 a Strategický rámec Česká republika 2030. Při tvorbě a realizaci akčních plánů OGP Česká republika dále vychází z Doporučení OECD k otevřenému vládnutí přijatého v roce 2018 a z poznatků a doporučení formulovaných v Přehledu o stavu veřejné správy, které pro ni v roce 2023 vypracovalo a představilo OECD, zvláště pak v kapitole č.1: „Podpora participace občanů a stakeholderů v České republice na veřejném dění.“ Již od počátku jsou vládní aktivity v rámci OGP úzce napojeny na naplňování opatření vládních protikorupčních strategických dokumentů. V akčních plánech OGP, které Česká republika vytváří a přijímá, je tak téma boje proti korupci dlouhodobě zdůrazňováno. V neposlední řadě svými národními akčními plány OGP Česká republika dlouhodobě směřuje k implementaci cíle Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. Konkrétně k implementaci cíle „16. Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních“ a jeho úkolů „16.5 Podstatně omezit korupci a úplatkářství ve všech formách“, „16.6 Vytvořit účinné, odpovědné a transparentní instituce na všech úrovních“ a „16.7 Zajistit odpovědné, inkluzivní, participační a zastupitelské rozhodování na všech úrovních“.

Předložený v pořadí sedmý Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2025 až 2026 (dále jen „Sedmý Akční plán“) pokračuje v naplňování všech čtyř základních hodnot OGP, kterými jsou přístup k informacím, účast veřejnosti, odpovědnost a technologie a inovace. Významná část nově navrhovaných závazků se přímo váže k zapojování veřejnosti do procesů rozhodování a nastavování politiky včetně zapojování diskriminovaných skupin obyvatel, analýze institucionálního rámce, který by zapojování usnadnil, zavádění inovativních metod občanské participace a rovněž budování kapacit uvnitř státní správy pro posílení spolupráce státní správy a organizací občanské společnosti, především prostřednictvím vzdělávání úředníků ve státní správě. V Sedmém Akčním plánu opět nechybí ani závazky zaměřené na transparentnost a boj proti korupci, tentokrát převážně v oblasti zadávání veřejných zakázek, směřující opět k tomu, aby veškeré veřejné prostředky byly vynakládány účelně, hospodárně a aby byl ve spolupráci s občanskou společností výrazně omezen prostor pro případnou korupci. Sedmý Akční plán přirozeně navazuje na obsah a zaměření přechozích akčních plánů, jejichž povaha je shrnuta v následující kapitole, staví na jejich výstupech a užítkovává implementací získané zkušenosti.

2. Dosavadní snahy směřující k otevřenému vládnutí v ČR

Jak vyplývá z úvodu, od vstupu České republiky do mezinárodní iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí v roce 2011 bylo vládou schváleno a následně naplňováno již šest akčních plánů. První **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí** (dále jen „První Akční plán“) obsahoval závazky spadající do dvou tematických oblastí, první se týkala profesionalizace, depolitizace a stabilizace státní správy prostřednictvím zákona o státní službě, druhá pak svobodného přístupu k informacím a otevřených dat. Již od počátku a následně bez výjimky reagovaly závazky akčních plánů na vládou schválené protikorupční strategické dokumenty a jejich priority a zároveň na poptávku ze strany nestátních neziskových organizací. Obsah Prvního Akčního plánu byl z hlediska zapojení občanské společnosti důkladně konzultován a její podněty hrály z obsahového hlediska významnou roli.

Druhý **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016** (dále jen „Druhý Akční plán“) z důvodu ponechání původních závazků Prvního Akčního plánu neprošel při svém sestavování dalším konzultačním procesem otevřeným široké veřejnosti, ale pouze zohledňoval obdržena doporučení **Nezávislého hodnotícího mechanismu OGP** (*Independent Reporting Mechanism*, dále též „IRM“) a aktualizoval závazky ve shodě s programovým prohlášením nové vlády.

Třetí **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2016 až 2018** (dále jen „Třetí Akční plán“) tematicky navazoval na závazky Druhého Akčního plánu a obsahoval např. úspěšný a svými dopady poměrně významný závazek spočívající v rozvoji ekosystému otevřených dat v ČR a ve vytvoření Národního katalogu otevřených dat. Tento závazek byl za Českou republiku rovněž nominován do soutěže úspěšných závazků za období do roku 2018, která proběhla v roce 2021. Třetí Akční plán se také soustředil na oblast přístupu k vědeckým informacím, podpory dobrovolnictví a posilování bezpečnosti na místní (komunitní) úrovni. Ve Třetím Akčním plánu se obnovila významnější role občanské společnosti v procesu vytváření a opět se objevily úspěšné návrhy závazků ze strany občanské společnosti.

Čtvrtý **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2018 až 2020** (dále jen „Čtvrtý Akční plán“) opět pokračoval v zaměření směrem k fungování státní služby a v oblasti otevřených dat a přístupu k informacím se zaměřoval na oblast justice a zveřejňování soudních rozhodnutí a dále také na školství. Kromě započatí snah ke zveřejňování soudních rozhodnutí nižších soudů a ke zvýšení povědomí o problematice oznamovatelů protiprávního jednání mezi další významné závazky Čtvrtého Akčního plánu patřilo otevírání dat obsažených v informačním systému České školní inspekce, kdy související závazky byly i přes procesní obtíže úspěšně dokončeny. V průběhu cyklu tohoto akčního plánu začali zástupci občanské společnosti hrát významnější roli v rámci průběžného čtvrtletního vyhodnocování implementace závazků, měli tak možnost je průběžně sledovat a naplňování v dialogu s gestory připomínkovat.

Vytváření i naplňování pátého **Akčního plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2020 až 2022** (dále jen „Pátý Akční plán“) bylo významně ovlivněno probíhající pandemií Covid-19, kdy bylo například nutné množství aktivit uskutečnit on-line, nebo jejich uskutečnění odkládat. Proběhnout nakonec ale mohly například i konzultace k možnosti vytvoření open-data databáze poskytovatelů a příjemců veřejných prostředků z dotačních titulů. Stejně tak pokračovaly práce na závazcích věnovaných otevírání dat o vzdělávání a vzdělávací soustavě a problematice oznamovatelů protiprávního jednání. Kromě pandemie Covid-19 ovlivnil naplňování závazků také konec 8. volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kdy předložené zákony, u kterých nebylo dokončeno jejich projednávání, musely být předloženy do legislativního procesu znovu. V tomto akčním plánu se také poprvé objevil závazek zaměřený primárně na podporu participace veřejnosti, kdy byla dokončena první část aktivit závazku zaměřeného na účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech. Společně se zástupci nestátních neziskových organizací byla participativně vytvořena doporučující Metodika participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy. Z hlediska role zástupců občanské společnosti se i přes již zmíněné komplikace způsobené pandemií Covid-19 podařilo jejich zapojení do procesu sledování implementace podařilo zachovat, a navíc v rámci naplňování výše zmíněného závazku zvýšit dosah cílené komunikace o tématech otevřeného vládnutí i na členy Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále též „RVNNO“).

Šestý Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 (dále jen „Šestý Akční plán“) obsahoval jak závazky navazující na aktivity Pátého Akčního plánu, tak závazky nové obracející se i na základě doporučení IRM k novým tématům z oblasti hospodárného nakládání s majetkem státu, evidování skutečných majitelů nebo zpřehlednění dat o strategiích. Do první kategorie závazků tak patřily např. závazky k provedení pilotní implementace Metodiky participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy nebo ke zlepšení postavení oznamovatelů protiprávního jednání včetně zvýšení informovanosti o oznamování protiprávního jednání. Do první kategorie patřil i závazek směřující ke zprůhlednění dotací poskytovaných státem. Pokračovaly také aktivity v rámci otevírání dat o vzdělávání a vzdělávací soustavě. V druhé kategorii do oblasti hospodárného nakládání s majetkem státu spadaly závazky k zapojování veřejností do monitorování veřejného zadávání v tzv. Paktech integrity a k transparentnosti a metodickému prostředí veřejných zakázek malého rozsahu (dále též „VZMR“), na které tematicky navazuje rovněž jeden ze závazků Sedmého Akčního plánu. Z procesního pohledu byl sice Šestý Akční plán schválen se zpožděním oproti pravidlům OGP, za což ČR obdržela vytýkáací dopis, nicméně toto zpoždění bylo vykompenzováno dodatečným zařazením závazků, po kterých panovala poptávka jak ze strany občanské společnosti, tak ze strany některých zástupců vládní koalice.

3. Proces vytváření akčního plánu

Na plánování a na všech krocích procesu spoluvytváření Sedmého Akčního plánu, se aktivně podílela [Pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy](#) (dále jen „Pracovní komise“), která sdružuje zástupce jak vládního, tak nevládního sektoru a v rámci procesů a pravidel OGP je tzv. multi-stakeholder fórem a naplňuje minimální požadavky [Standardů participace a spoluvytváření OGP](#) č. 1.1 a 5.1.

Na svém jednání, které se prezenčně uskutečnilo dne 15. dubna 2024, Pracovní komise projednala a schválila [harmonogram vytváření Sedmého Akčního plánu](#). Harmonogram byl dne 16. dubna 2024, 14 dní před započatím procesu spoluvytváření Sedmého Akčního plánu, tedy v souladu s minimálním požadavkem Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 3.1, zveřejněn na webu korupce.cz. Web [korupce.cz](#) a jeho [vyhrazená část k Partnerství pro otevřené vládnutí](#) zároveň naplňují minimální požadavky Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 2.1, 2.2 a prostřednictvím zpravidla čtvrtletně zveřejňovaného vyhodnocení aktuálních závazků též minimální požadavek č. 5.1. Dne 30. dubna 2024 vyhlásilo Ministerstvo spravedlnosti v souladu s minimálními požadavky Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 3.2 a 3.3 veřejné konzultace, kdy byla [výzva](#) zveřejněna na webu korupce.cz, na webu Ministerstva spravedlnosti, na sociálních sítích Ministerstva spravedlnosti a následně 2. května 2024 partnersky rovněž v rámci aktualit Rady vlády pro nestátní neziskové organizace na webu Úřadu vlády ČR. Informace o zahájení konzultací byly paralelně rozesílány e-mailem, sdíleny členy Pracovní komise a Oddělením sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace Úřadu vlády ČR. Při vyhlášení konzultací byl současně zveřejněn podrobnější [doprovodný dokument](#). Lhůta pro písemné zaslání závazků byla určena do 28. května 2024. Dne 14. května 2024 se uskutečnil v rámci veřejných konzultací [první veřejný workshop k návrhům závazků](#). Na workshopu byly za účasti zástupců jak vládního, tak nevládního sektoru diskutovány návrhy a náměty na závazky v různé míře konkretizace a rozpracování. V rámci veřejných konzultací bylo celkem obdrženo 24 více či méně konkrétně formulovaných návrhů na závazky.

Výstupy z workshopu sloužily společně s obdržеныmi písemnými návrhy závazků jako podklad pro následující [jednání Pracovní komise, které se uskutečnilo dne 10. června 2024](#). Na jednání Pracovní komise byly všechny do té doby obdržené závazky diskutovány a byl proveden jejich první předvýběr pro účely dalšího projednávání s gestory. Po jednání Pracovní komise byly ještě separátně obdrženy 3 návrhy na závazky od České unie vydavatelů, které byly rovněž zařazeny k projednání s gestory. Dne 19. srpna 2024 byla Pracovní komisí per rollam schválena [aktualizace harmonogramu](#), kdy byl původní harmonogram pro další kroky posunut o tři týdny dozadu. Důvody byly jak organizační, kvůli souběhu s jinými významnými jednáními, tak věcné, kdy část gestorů požádala o prodloužení lhůty pro jejich vyjádření. Získaný čas byl využit pro pokračování jednání s gestory a pro další upřesnění jednotlivých návrhů závazků.

Návazně na proběhlé konzultace s navrhovateli a potenciálními gestory závazků proběhlo dne 25. září 2024 další jednání Pracovní komise, která byla seznámena s dosavadními výsledky konzultací s gestory. Na základě obdržенých informací Pracovní komise přímo doporučila zařazení pěti závazků do Sedmého Akčního plánu, jež jsou v něm obsaženy jako závazky č. 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 a 4.5. Informaci o stavu projednávání dalších závazků včetně těch, které by ještě mohly být dodatečně zařazeny v průběhu mezirezortního připomínkového řízení, vzala Pracovní komise pouze na vědomí. Závěry Pracovní komise a jejich odůvodnění jsou součástí příslušného záznamu z jednání. V souladu s minimálním požadavkem Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 4.1 pro poskytování zpětné vazby jsou zdůvodnění doporučení Pracovní komise vzhledem k obdržенým návrhům závazků součástí příslušného záznamu z jednání Pracovní komise. Záznamy z jednání Pracovní komise jsou průběžně zveřejňovány na webu korupce.cz, tj. přístupné nejen navrhovatelům příslušných návrhů, ale i široké veřejnosti.

V průběhu celého procesu vytváření, veřejných konzultací a projednávání s gestory byla využita doporučení IRM formulovaná pro ČR v [Podkladu ke spoluvytváření v roce 2024](#) (*Co-Creation Brief 2024*) z 23. dubna 2024. Z využitých procesních doporučení se jednalo o doporučení k oslovení širšího publika v raných fázích procesu spoluvytváření, kdy pokračovala v předchozím období dobře nastavená spolupráce se sekretariátem Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a zároveň byly o intenzivnější šíření informací dovnitř svých institucí i navenek požádáni členové Pracovní komise. Především se ale jednalo o doporučení k méně formálnímu přístupu v rámci veřejných konzultací. Návazně na věcná doporučení podkladu IRM se v Sedmém Akčním plánu objevují závazky v oblasti veřejných zakázek a závazky přímo podporující participaci při rozhodování a tvorbě politik.

Návrh Sedmého Akčního plánu byl v říjnu 2024 rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení a zaslán členům Pracovní komise k jejich připomínkám. Zároveň byly v délce 10 pracovních dní opět vyhlášeny veřejné konzultace s žádostí o připomínky ze strany široké veřejnosti. Materiál byl v souladu s jednacím řádem vlády předložen do mezirezortního připomínkového řízení dne *(bude doplněno na základě výsledků mezirezortního připomínkového řízení a veřejných konzultací)*.

4. Závazky

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.1. Analýza a návrh podoby národního kompetenčního centra zaměřeného na konzultační, participační a deliberativní procesy		
Stručný popis závazku	V mnoha evropských i mimoevropských zemích existují centra zaměřená na konzultační a deliberativní procesy. Cílem je analyzovat situaci v zahraničí a navrhnout ideální model obdobného centra v ČR.		
Gestor závazku	Úřad vlády ČR		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	Ministerstvo vnitra	NNO zastoupené v Radě vlády pro NNO a v jejích pracovních orgánech	Zástupci akademické sféry, OECD, Rada Evropy
Období naplňování závazku	01/2025-12/2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Doporučení OECD v Přehledu o stavu veřejné správy: Česká republika, 2023¹ výrazně akcentují oblast participace občanů a dalších stakeholderů v České republice na veřejném dění. Ačkoliv v české státní správě najdeme příklady dobré praxe v zapojování občanů a dalších stakeholderů do veřejného dění, ty však většinou nemají dostatečný dopad. V této oblasti neexistuje společná a zastřešující vize spolupráce české veřejné správy s rozmanitou skupinou stakeholderů a zároveň absentuje sjednocující, koordinační a metodická role veřejné správy v této oblasti.

Důsledkem je pak chybějící jednotná definice zastřešující širokou škálu různých typů konzultačních procesů, nejednoznačné právní a regulační ukotvení konzultačních procesů, které nedostatečně podporuje transparentnost a odpovědnost, a zejména absence odborného centra, které by sladilo postupy napříč institucemi veřejné správy a poskytovalo veřejným autoritám odbornou, metodickou a vzdělávací podporu.

Doporučení vzniku „Centra“ je výrazně akcentováno i v Akčním plánu pro implementaci doporučení OECD pro Českou republiku v oblasti veřejné správy z února 2024.

Téma konzultačních procesů se objevuje zejména v českých strategických dokumentech:

- Strategický rámec Česká republika 2030 – viz část 6. Dobré vládnutí
- Klientsky orientovaná veřejná správa 2030 – viz strategický cíl 5 Informování a účastníci se občané

¹ Hodnocení výkonu veřejné správy v ČR a doporučení pro budoucí strategický rozvoj, dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hodnoceni-vykonu-verejne-spravy-v-cr-a-doporučení-pro-budouci-strategicky-rozvoj.aspx>.

- Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030 – viz strategický cíl B – podpora efektivního partnerství a spolupráce veřejné správy a neziskového sektoru

Výrazná podpora konzultačních, participačních a deliberativních procesů je patrná i ze strany Evropské unie – viz např. COMMISSION RECOMMENDATION on promoting the engagement and effective participation of citizens and civil society organisations in public policy-making processes (C/2023/8627).

2. Jaké jsou příčiny problému?

Nedávný rozvoj konzultačních, participačních a deliberativních procesů na všech úrovních veřejné správy sice vedl k získání určité dobré praxe (např. participativní procesy na lokální úrovni, zapojování aktérů do poradních orgánů na národní úrovni), jednalo se ale o *ad hoc* případy bez systematického ukotvení, propojení a využití synergických efektů. I přes předchozí pokusy ukotvit participaci na národní úrovni (viz např. Metodika pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů, Ministerstvo vnitra 2009) chybí koordinovaný přístup k tématu participace z centrální úrovně. Na centrální úrovni není téma participace občanů a dalších stakeholderů gesčně jednoznačně ukotveno, chybí jasnější vymezení participace, a to včetně obecného legislativního ukotvení participačních a deliberativních procesů do tvorby veřejných politik, je evidentní absence ucelené metodologické a vzdělávací podpory v tématu participace a v českém prostředí chybí i odborný útvar, který by sledoval vývoj v zahraničí a inicioval přenos nových zkušeností a metod do ČR. Aktuální data, a to včetně mezinárodního srovnání a příkladů, jsou obsažena v Přehledu o stavu veřejné správy: Česká republika 2023, OECD 2024.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Problém dosud nebyl systematicky řešen. Byla přijímána jen dílčí opatření.

2. Jaké řešení navrhuje?

Vzniku národního kompetenčního centra zaměřeného na konzultační, participační a deliberativní procesy musí předcházet důkladná analýza situace v zahraničí. Na jejím základě je možné přistoupit k návrhu struktury, poslání i institucionálního ukotvení tohoto centra.

V současné době probíhá příprava projektu s názvem „Supporting Member States' public administrations in designing and delivering meaningful participatory and deliberative processes – Implementing ComPAct COM(2023)667 and the Commission Recommendation 2023/2836“, kterého se kromě ČR účastní i Portugalsko, Irsko, Rumunsko, Slovensko a Finsko. Projekt je připravován v rámci programu Technical Support Instrument financovaného Evropskou komisí. Realizace projektu se předpokládá na období 2025-2027. Součástí cílů projektového návrhu je s ohledem na mezinárodní zkušenosti navrhnout vhodnou formu legislativního ukotvení tématu participace v ČR a připravit návrh podoby kompetenčního centra.

Pokud nebude projektový záměr ze strany Evropské komise podpořen, bude významně ohrožena i realizace tohoto závazku v ČR.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- Analýza obdobných center ve vyspělých demokratických zemích.
- Návrh struktury a funkcí národního kompetenčního centra ČR.
- Návrh případných legislativních úprav směřujících k podpoře participačních a deliberativních procesů.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Kompetenční centra tohoto typu jsou zakládána i za účelem zvýšení transparentnosti. Otevření procesu tvorby politik a zapojení občanů a dalších stakeholderů přímo zvyšuje transparentnost rozhodování.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>V důsledku častějšího a kvalitnějšího zapojení občanů a dalších aktérů do činnosti veřejné správy na centrální úrovni budou mít stakeholdeři snadnější přístup k informacím, jak tvorba politik a dokumentů postupuje, a budou se moci lépe podílet na transparentním monitorování a vyhodnocování přijímaných opatření.</p>
<p>3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Zlepšení účasti občanů a dalších stakeholderů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení je hlavním cílem závazku. Úkolem kompetenčního centra by měla být podpora různých typů participačních a deliberativních procesů na různých úrovních veřejné správy, sdílení dobré praxe a síťování důležitých aktérů, metodická a vzdělávací podpora a přenos zkušeností a inovativních metod ze zahraničí.</p>

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Přípravná fáze: Zahájení spolupráce a nastavení komunikace s partnery ze zahraničí	pravidelná jednání s partnery v rámci projektu TSI 1 zapojený odborník z ÚV ČR a 2-3 zapojení externí odborníci	06/2025	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestori		
			Vládní sektor ústřední orgány státní správy	NNO NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech	Další (Parlament, soukromý sektor atd.) OECD a zástupci zemí EU, které se budou podílet na projektu TSI

Realizační fáze:	<p>Analýza obdobných center ve vyspělých demokratických zemích</p> <p>Návrh struktury a funkcí národního kompetenčního centra ČR.</p> <p>Návrh případných legislativních úprav směřujících k podpoře participačních a deliberativních procesů.</p>	12/2026	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestori		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech a další	OECD a zástupci zemí EU, které se budou podílet na projektu TSI

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.2. <i>Příprava pilotní implementace moderních deliberativních mechanismů na centrální úrovni v ČR</i>		
Stručný popis závazku	V České republice dojde k pilotní implementaci moderních deliberativních nástrojů jakými jsou např. občanské shromáždění, občanský panel, občanské poroty a jiné.		
Gestor závazku	Úřad vlády ČR		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	gesčně příslušná ministerstva, která se k implementaci přihlásí	NNO zastoupené v Radě vlády pro NNO a v jejích pracovních orgánech a další NNO	OECD, Rada Evropy, externí experti
Období naplňování závazku	1/2025 - 12/2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Důvěra občanů k politikům/političkám a veřejné správě je nejnižší od vzniku ČR.² V rámci evropského srovnání patří ČR k zemím s nižší mírou důvěry veřejnosti v národní vlády (více viz OECD (2024): OECD Survey on Drivers of Trust in Public Institutions - 2024 Results – Průzkum OECD o faktorech ovlivňujících důvěru ve veřejné instituce – výsledky za rok 2024). Roste polarizace a radikalizace společnosti. Běžná veřejnost má pocit odcizení a nemožnosti jakkoliv ovlivnit veřejné dění. Občanské shromáždění představuje účinný nástroj deliberativní demokracie pro řešení těchto výzev a oproti zahraničí (Německo, Francie, Irsko, Polsko atd.) není v České republice dosud využíván.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Občanské shromáždění je způsob poučeného rozhodování o věcech veřejných, kde občané/-ky, kteří zastupují různé vrstvy společnosti, připravují řešení v rámci přesně stanoveného procesu.

Rostoucí komplexita společenských problémů a s tím spojená složitost jejich řešení nemá řešení v jednoduchých populistických návrzích. Deliberativní nástroje umožňují efektivní debatu a společné hledání řešení, které respektuje práva a potřeby většiny částí společnosti. Česká společnost není dosud zvyklá hledat řešení v deliberativních procesech. Ve světě se přitom tyto mechanismy využívají jak pro rozhodování s velmi zásadními etickými a ideologickými dopady (např. umožnění eutanazie, přístup k potratům), tak i u témat, která každodenně ovlivňují životy velké části společnosti (bydlení, doprava, ochrana klimatu apod.).

² CVVM: Důvěra ústavním institucím – podzim 2023: <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/politicke/instituce-a-politici/5765-duvera-ustavnim-institucim-podzim-2023>; a tisková zpráva: https://cvvm.sonastarc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5735/f9/pi231214.pdf.

Výrazná podpora konzultačních, participačních a deliberativních procesů je patrná i ze strany Evropské unie – viz např. COMMISSION RECOMMENDATION on promoting the engagement and effective participation of citizens and civil society organisations in public policy-making processes (C/2023/8627).

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Nebyl dosud systematicky řešen. Dle doporučení OECD v Přehledu o stavu veřejné správy: Česká republika, 2023³ i přes dílčí posuny (např. v participaci neziskového sektoru) ČR stále nemá žádné zkušenosti s deliberací na celostátní úrovni.

2. Jaké řešení navrhuje?

Cílem je připravit podmínky pro realizaci alespoň jednoho moderního deliberativního procesu na národní úrovni. V případě úspěšného pilotního ověření pak specifikovat doporučení, jak obdobné nástroje implementovat systematicky do rozhodovací praxe v ČR.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- Podpořit implementaci deliberativního nástroje, který umožňuje efektivní a přímou účast veřejnosti a dalších nestátních aktérů při hledání řešení společensky důležitých témat.
- Zvýšení důvěry veřejnosti v demokratický systém.

Analýza závazku

Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Moderní deliberativní nástroje a postupy jsou primárně designovány jako nástroje velmi inkluzivní a transparentní. Závazek se zaměřuje na přípravu implementace jednoho z deliberativních nástrojů. Již ve fázi přípravy je třeba jasně definovat postupy a dílčí procesy, které zajistí zcela transparentní proces a zároveň definují podmínky a pravidla pro partnerskou práci v bezpečném prostředí.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Možnost občanů a dalších stakeholderů zapojit se do řešení konkrétního veřejného problémů vede ke zvýšení odpovědnosti jak na straně veřejnosti (jsou zapojeni, podporují přijaté řešení a zároveň cítí i spoluzodpovědnost za jeho realizaci), tak na straně veřejné správy, která získá praktickou zkušenost s přímou interakcí se zapojením veřejnosti a dalších stakeholderů.</p>
<p>3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Závazek směřuje k přímému zapojení veřejnosti a dalších stakeholderů do hledání řešení veřejně-politických témat.</p>

³ Hodnocení výkonu veřejné správy v ČR a doporučení pro budoucí strategický rozvoj, dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hodnoceni-vykonu-verejne-spravy-v-cr-a-doporuceni-pro-budouci-strategicky-rozvoj.aspx>.

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Přípravná fáze: nastavení spolupráce	1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO/experty 1 zapojený externí odborník	08/2025	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti	
Realizační fáze: Příprava inovativního deliberativního nástroje na národní úrovni	Identifikace a rozbor řešeného problému Vytvoření sady implementačních metodických materiálů, na základě kterých bude možné zahájit pilotní ověření uplatnění zvolené metody	10/2026	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		ústřední orgány státní správy	NNO s expertízou na danou metodu	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti	
Závěrečná fáze: Vyhodnocení realizace opatření a návrh dalšího postupu ve spolupráci se zapojenými ústředními orgány státní správy	1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO	12/2026	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		zapojené ústřední orgány státní správy	NNO s expertízou na danou metodu	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti	

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.3. <i>Budování kapacit uvnitř státní správy pro posílení spolupráce státní správy a organizací občanské společnosti</i>		
Stručný popis závazku	Posílení znalostí a dovedností zástupců státní správy umožní lepší porozumění a poznání role a potenciálních přínosů efektivní spolupráce s organizacemi občanské společnosti.		
Gestor závazku	Úřad vlády ČR		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	MV – Sekce pro státní službu / DIA a dále jednotlivá ministerstva (v roli poskytovatelů podkladů a příjemců školení)	NNO zastoupené v Radě vlády pro NNO a v jejích pracovních orgánech	Zástupci akademické sféry
Období naplňování závazku	01/2025-12/2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

V roce 2022 byla realizována Analýza spolupráce státní správy se střešními organizacemi a sítěmi nestátních neziskových organizací, která identifikovala hlavní úskalí spolupráce obou sektorů a také formulovala možná doporučení.⁴

Z výsledků analýzy je patrné, že největší překážkou intenzivnější spolupráce je vzájemná neznalost a nedostatek informací. Ministerstva na jedné straně neví, na koho by se mohla v rámci spolupráce obrátit, co mohou od organizací občanské společnosti (dále jen „OOS“) očekávat a v jakých oblastech spolupráci využít. OOS na druhou stranu vnímají u státní správy určitou neochotu a neznalost, jak zapojovat střešní organizace, sítě a další OOS do spolupráce.

2. Jaké jsou příčiny problému?

V českém prostředí dosud není dostatečně rozvinut koncept partnerské spolupráce mezi státní správou a OOS. Zapojení OOS do konzultačních či připomínkových procesů velmi záleží na samotné aktivitě OOS a resorty tuto cestu příliš neusnadňují.

Výrazná podpora konzultačních, participačních a deliberativních procesů a spolupráce s občanskou společností je patrná i ze strany Evropské unie – viz např. COMMISSION RECOMMENDATION on promoting the engagement and effective participation of citizens and civil society organisations in public policy-making processes (C/2023/8627).

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

K problému přistupují jednotlivé resorty rozdílně (nikoliv vždy špatně, existují i příklady dobré praxe). Problém ale nebyl dosud řešen koncepčně a průřezově. V roce 2022 vznikla Metodika participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě

⁴ Blíže viz: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/analyza-spoluprace-statni-spravy-se-stresnimi-organizacemi-a-sitemi-nestatnich-neziskovych-organizaci-198802/>.

dokumentů státní správy.⁵ Do její pilotáže se v roce 2023-2024 přihlásilo 6 ústředních orgánů státní správy. V rámci pilotáže se ukazuje, že státní správa neumí k efektivnější spolupráci s OOS přistupovat a/nebo k tomu nemá potřebné kapacity.

2. Jaké řešení navrhuje?

V souladu se Strategií spolupráce státní správy s nestátní neziskovými organizacemi na léta 2021-2030 (Strategický cíl B – Podpora efektivního partnerství a spolupráce veřejné správy a neziskového sektoru)⁶ by v období 2025-2027 mělo dojít k analýze stávající informačních zdrojů vybraných ministerstev (zejména jejich www stránek) s cílem zaměřit se na dostupnost informací o možnostech vzájemné spolupráce, a to včetně přehledu o existujících poradních a pracovních orgánech na daném resortu. Na základě analýzy a ve spolupráci s ÚV ČR (příp. dalšími dotčenými subjekty) by pak jednotlivá ministerstva přistoupila k úpravám svých internetových stránek – tato fáze nicméně není součástí závazku na období 2025-2026.

Souběžně budou připravena a realizována praktická školení pro zástupce jednolitých resortů zaměřená na představení fungování a možností spolupráce OOS se státní správou. Školení budou obsahovat jak teoretickou část, tak i praktický nácvik, resp. pilotáž osvědčených způsobů spolupráce mezi státní správou a OOS.

Ve spolupráci s Ministerstvem vnitra – Sekcí pro státní službu bude připraven vzdělávací modul zaměřený na roli OOS a obecně na spolupráci, resp. participaci nestátních aktérů. ÚV ČR zajistí obsahovou náplň vzdělávacího modulu a lektory. Sekce pro státní službu pak navrhne nejhodnější realizaci v rámci vzdělávání státních zaměstnanců.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- Analýza internetových stránek a realizace opatření vedoucích k lepší dostupnosti informací o partnerské spolupráci.
- Příprava vzdělávacího modulu pro státní zaměstnance a zaměstnance v pracovním poměru na téma Spolupráce a participace nestátních aktérů.
- Realizace vzdělávacího modulu.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Občanská společnost, reprezentovaná v tomto případě OOS⁷, jejich střechami a sítěmi, by v důsledku implementace závazku měla získat nejen informace a data o možnostech svého aktivního zapojení do tvorby veřejných politik. Zejména by měla ve státní správě získat poučeného partnera, který si uvědomuje důležitost spolupráce s nestátními aktéry.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak</i></p>	<p>V důsledku častějšího a kvalitnějšího zapojení OOS a dalších aktérů do činnosti veřejné správy na centrální úrovni budou mít OOS snadnější přístup k informacím, jak tvorba politik a dokumentů postupuje, a budou se moci lépe podílet na transparentním monitorování a vyhodnocování přijímaných opatření.</p>

⁵ Blíže z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/metodika-participace-nestatnich-neziskovych-organizaci-v-poradnich-a-pracovnich-organech-a-pri-tvorbe-dokumentu-statni-spravy-197878/>.

⁶ Blíže z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/strategie-spoluprace-verejne-spravy-s-nestatnimi-neziskovymi-organizacemi-na-leta-2021-az-2030-189753/>.

⁷ Organizace občanské společnosti („OOS“) chápeme jako organizovanou, resp. institucionalizovanou část občanské společnosti. Za stejným účelem se stále používá i termín nestátní neziskové organizace („NNO“).

<i>implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i>	
3. Jak tento závazek zlepšit účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i>	Zlepšení účasti občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení je hlavním cílem závazku. Závazek konkrétně směřuje ke zlepšení účasti občanů nepřímo prostřednictvím zvýšení a zlepšení zapojení NNO, jejich střež a sítí, a to díky jejich snazšímu přístupu k potřebným informacím i posilování povědomí o důležitosti a potřebnosti spolupráce s občanským sektorem ze strany veřejné správy.

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Přípravná fáze: nastavení spolupráce	1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO 1 zapojený externí odborník	06/2025	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech		
Realizační fáze: a) Realizace analýzy o dostupnosti informací o možnostech vzájemné spolupráce. b) Příprava a implementace školení. c) Příprava a pilotní implementace vzdělávacího modulu.	Ad a): Vytvořená analýza s doporučeními, jak zlepšit dostupnost informací Ad b): Příprava studijních textů pro tzv. Vstupní vzdělávání následné. Realizace minimálně 3 školení a proškolení minimálně	10/2026	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		a) DIA + spolupracující ministerstva b) spolupracující ministerstva c) MV – Sekce pro státní službu	Externí lektori a další zástupci NNO		

	40 pracovníků veřejné správy Ad c): Vytvoření vzdělávacího modulu a jeho pilotní testování (realizace min. 2 školení, proškolení min. 20 osob)				
Závěrečná fáze: Vyhodnocení realizace opatření a návrh dalšího postupu ve spolupráci se zapojenými ústředními orgány státní správy.	1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO	12/2026	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			Zapojené ústřední orgány státní správy	zástupci NNO	

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.4. <i>Prosazování participačních metod při podpoře sociálního začleňování na místní úrovni</i>		
Stručný popis závazku	Zajištění participace a empowermentu znevýhodněných či diskriminovaných skupin obyvatel při tvorbě lokálních politik sociálního začleňování podporovaných ze státního rozpočtu či evropských fondů.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	MMR – ASZ	NNO	-
Období naplňování závazku	1/2025 – 12/2026 (<i>nad rámec Sedmého Akčního plánu až do 12/2030</i>)		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Sociálně vyloučené skupiny obyvatel se stále v malé míře zapojují do společenského a politického života a rozhodování o místních politikách. Například podle RILSA 2024 Zpráva o socioekonomické situaci romské populace v České republice 2023/2024 na otázku „Volíte v místních, krajských, senátních, parlamentních nebo prezidentských volbách?“ odpovědělo 52,2 % dotázaných Romů, že se voleb nikdy neúčastní a 22,5 %, že chodí volit výjimečně. Osoby sociálně vyloučené jsou také jen v omezené míře zastoupené v místních samosprávách a jejich poradních či pracovních orgánech.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Příčiny tohoto problému nejsou dostatečně probádané, ale patří k nim podle zkušenosti Agentury pro sociální začleňování zejména nedostatek finančních a dalších zdrojů sociálně vyloučených, vyšší zastoupení podprůměrně vzdělaných osob mezi sociálně vyloučenými, nedostatečná kompenzace zdravotních a jiných znevýhodnění, diskriminace či předsudky.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Jedním z nástrojů, který stát v současné době využívá k podpoře řešení sociálního vyloučení je Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+). Opírá se o meziresortní spolupráci a strategie zaměřené na sociální začleňování s využitím prostředků národních či evropských fondů na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení. KPSV 2021+ zajišťuje podporu plánování, řízení a realizace integračních a inkluzivních opatření v samostatné působnosti zapojených územních celků. Principy KPSV 2021+ se zaměřují na individuální plánování maximálně přizpůsobené potřebám lokality, na využívání participativních metod práce, otevřené komunikace a sdílení zkušeností jednotlivých aktérů, na počáteční intenzivní, ale i průběžné síťování a podporu komunitní práce. K těmto principům se musí přihlásit i samosprávy, které o zapojení do programu usilují.

KPSV 2021+ je primárně realizován Agenturou pro sociální začleňování (MMR) ve spolupráci s ŘO příslušných OP – MPSV (OPZ+), MMR (IROP 2021–2027), MŠMT (OP JAK).

2. Jaké řešení navrhuje?

Navrhujeme pokračování ve využívání KPSV 2021+ a jeho postupnou revizi, která by reflektovala změnu možností financování politik sociálního začleňování (FST, Modernizační fond, SKF apod.) a ještě pevněji ustavovala závazky a mechanismy participace a empowermentu znevýhodněných skupin. ASZ bude iniciovat v rámci implementace KPSV 2021+ ustavení poradních či pracovních orgánů místních samospráv a/nebo lokálních partnerství ASZ při přípravě a realizaci opatření v Plánech sociálního začleňování obcí. Může se jednat o komisi rady obce, výbor zastupitelstva obce, pracovní skupinu lokálního partnerství ASZ, či jiný pracovní či poradní orgán ve struktuře správy obce.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Výstupem těchto aktivit by mělo být posílení účasti zástupců marginalizovaných skupin na jednáních lokálních partnerství, strategickém plánování a přípravě projektů a místních politik, které se dotýkají sociálního začleňování. Za účelem vyhodnocování výsledků bude ASZ evidovat počty občanů zapojených do jednání lokálních partnerství. ASZ bude rovněž evidovat počty opatření v Plánech sociálního začleňování obcí, které byly zpracovány a implementovány s aktivním zapojením zástupců marginalizovaných skupin.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Závazeklepší přístup znevýhodněných občanů k informacím o místních politikách prostřednictvím účasti zástupců v lokálních partnerstvích a pracovních orgánech.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Závazek posílí informovanost občanů o implementaci místních politik prostřednictvím účasti zástupců v lokálních partnerstvích a pracovních orgánech.</p>
<p>3. Jak tento závazeklepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Závazek posílí účast znevýhodněných občanů při tvorbě, sledování a implementaci řešení na místní úrovni prostřednictvím účasti zástupců v lokálních partnerstvích a pracovních orgánech.</p>

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Příprava a zpracování revize KPSV 2021+: a) zpracování návrhu revize metodiky a její pilotní ověření v praxi; b) přijetí revidované metodiky do praxe ASZ.	Revidovaná metodika KPSV 2021+ doplněná o prvky aktivní participace marginalizovaných skupin	Ad 12/2025. a): Ad 12/2026: b):	Gestor: MMR		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor MPSV, MŠMT, MŽP	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
Implementace revidované KPSV 2021+.	Počet obcí využívajících participační postupy v rámci revidované KPSV 2021+: a) MMR (ASZ) vytvoří podmínky pro aktivní participaci obyvatel v sociálním vyloučení na rozhodování o opatřeních v sociálním začleňování v 10 obcích, ve kterých působí. b) MMR (ASZ) vytvoří tyto podmínky v dalších 10 obcích (celkem nejméně 20). c) <i>Nad rámec Sedmého Akčního plánu: Podmínky budou vytvořeny nejméně v 50 % všech obcí spolupracujících s ASZ (celkem nejméně 30).</i>	Ad 12/2025. a): Ad 12/2026. b): Ad 12/2030. c):	Gestor: MMR		
			Podporující osoby / spolugestoři		
			Vládní sektor MPSV, MŠMT, MŽP	NNO ANO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.) Místní samosprávy

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.5. <i>Prostředí pro efektivní a transparentní zadávání veřejných zakázek</i>		
Stručný popis závazku	Posílení atraktivity, efektivity, právní jistoty a transparentnosti v oblasti veřejného zadávání v ČR. Součástí tohoto závazku je realizace elektronického prostředí pro zadávání veřejných zakázek, které bude více automatizované a poskytne strojově dostupná data. Tato data zvýší kvalitu manažerského řízení a celkovou transparentnost z pohledu veřejnosti a dodavatelů.		
Gestor závazku	MMR		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	MŽP, MPO, MPSV, MZe a další resorty	Oživení, Transparency International ČR (TI ČR)	DatLab, s.r.o.
Období naplňování závazku	2025-2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Závazek se zaměřuje na několik klíčových problémů v oblasti veřejného zadávání. V současnosti dominují veřejné zakázky soutěžené jediným kritériem nejnižší ceny, což nebere v úvahu kvalitu ani celoživotní náklady kupovaného zboží, prací či služeb. Tento přístup také nevyužívá potenciál udržitelného zadávání, které by mohlo mít významný dopad na životní prostředí, a ztěžuje vstup na trh pro podniky nabízející inovativní řešení.

Dalším problémem je roztříštěnost a nejednotnost kontrol a dozoru nad zadáváním veřejných zakázek, což snižuje efektivitu a transparentnost procesu.

Certifikované elektronické nástroje na zadávání veřejných zakázek nejsou propojeny s registry, prostřednictvím kterých dodavatelé prokazují svou kvalifikaci. Dodavatelé jsou tak nuceni žádat o data, která má stát již v držení, což zvyšuje administrativní zátěž. Navíc, aktuálně strojově dostupné údaje o veřejných zakázkách neodpovídají požadavkům vyhlášky č. 345/2023 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele, což zhoršuje kvalitu manažerského řízení a celkovou transparentnost z pohledu veřejnosti a dodavatelů. To také komplikuje změnu profilu zadavatele bez problémů s přenosem dat.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Obecně je zadávání veřejných zakázek v ČR zaměřeno především na procesní stránku věci. Nyní je nezbytné se více zaměřit na získání co nejvyšší hodnoty za dostupné prostředky a zdravě reagovat na výzvy nové doby. Chybí jednotná a srozumitelná pravidla pro zadavatele i dodavatele, stejně jako elektronické prostředí pro efektivní, transparentní, inovativní a bezpečné zadávání veřejných zakázek.

Dalším problémem je nedostatek fungující konkurence, tedy zájem o realizaci veřejných zakázek ze strany dodavatelů. Chybí také partnerský přístup mezi veřejným a soukromým sektorem, který by zahrnoval férový přístup k firmám ze strany zadavatelů a dostatečnou komunikaci již od fáze přípravy veřejných zakázek. To zahrnuje řízení smluv a budování důvěryhodného prostředí prostřednictvím komunikace vůči neúspěšným uchazečům o veřejné zakázky.

Elektronické nástroje aktuálně nejsou napojeny na příslušné registry, což znamená, že neexistuje prostředí, které by centrálně shromažďovalo informace o veřejných zakázkách realizovaných v certifikovaných elektronických nástrojích. To komplikuje vytváření výstupů pro efektivní manažerské rozhodování a převod dat z jednoho profilu zadavatele na druhý.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Dosud byl tento problém řešen spíše dílčími aktivitami v rámci projektů na podporu odpovědného veřejného zadávání ze strany MPSV, ale tento přístup nebyl komplexní. Proto MMR přistoupilo ke zpracování Národní strategie veřejného zadávání (dále též „Strategie“), která je prvním koncepčním materiálem, který stanoví vizi napříč všemi tématy, které oblast veřejných nákupů determinují.

Dodavatelé prokazují svou kvalifikaci prostřednictvím dokumentů, které získávají od příslušných orgánů státní správy, a které jsou vkládány do elektronických nástrojů. Data jsou shromažďována z několika informačních systémů. Při změně profilu zadavatele využívají zadavatelé dva profily nebo exportují informace o veřejných zakázkách z původního profilu na nový.

2. Jaké řešení navrhuje?

Řešení se zaměřuje na zavedení jednotných a srozumitelných pravidel pro zadavatele i dodavatele, digitalizaci a automatizaci procesů veřejného zadávání, podporu udržitelného zadávání s minimálními standardy environmentální a sociální udržitelnosti, posílení profesionalizace v oblasti veřejných zakázek a centralizaci nákupů. Tato opatření mají za cíl zvýšit efektivitu, transparentnost a inovativnost veřejných zakázek v České republice. Více viz https://mmr.gov.cz/getmedia/fd12c1a1-7b37-40fb-9a8f-1248ea12998a/NSVZ_STRATEGIE_tisk.pdf.aspx?ext=.pdf.

Mezi opatření vztahující se k elektronickým nástrojům patří vytvoření jednotného prostředí pro sběr dat o veřejných zakázkách z certifikovaných elektronických nástrojů, které by bylo napojeno na registry, jejichž prostřednictvím dodavatelé prokazují svou kvalifikaci.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Cílem realizace opatření Strategie je zefektivnění veřejného zadávání, zvýšení transparentnosti, digitalizace a dostupnosti dat ve veřejném zadávání, zohlednění kvality, podpora inovací a celkového společenského přínosu a udržitelnosti plnění veřejných zakázek, využití nefinančních kritérií nastavením minimálních standardů environmentální a sociální udržitelnosti veřejných zakázek u komodit obvykle pořizovaných veřejným sektorem, posílení profesionalizace v oblasti veřejných zakázek, podpora centralizace nákupů a metodická podpora zadavatelů běžně zadávaných veřejných zakázek, jakož i zadavatelů strategicky významných investic a podpora koordinace činnosti kontrolních a dohledových orgánů ke snížení duplicit a rozporů.

Zvýšení efektivnosti při prokazování základní kvalifikace dodavatele a práce s daty z certifikovaných elektronických nástrojů umožní nejen efektivnější práci s daty o veřejných

zakázkách, ale umožní zadavatelům taktéž změnu profilu zadavatele bez výrazné administrativní nebo finanční náročnosti.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Závazek podporuje transparentnost zavedením jednotných a srozumitelných pravidel, digitalizací a automatizací procesů, a poskytováním strojově dostupných dat. To umožní efektivnější manažerské řízení a zvýší veřejnou kontrolu nad zadáváním veřejných zakázek.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Závazek pomůže posílit odpovědnost veřejných institucí tím, že zavede jednotná a srozumitelná pravidla, která zvýší transparentnost a předvídatelnost procesů. Digitalizace a automatizace zadávání veřejných zakázek umožní lepší sledování a kontrolu dat, což zvýší veřejnou kontrolu a tlak na odpovědné chování zadavatelů. Tím selepší kvalita manažerského řízení a posílí důvěra veřejnosti ve veřejné instituce.</p>
<p>3. Jak tento závazeklepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Závazek proaktivně zapojí občany a skupiny občanů prostřednictvím Portálu o veřejných zakázkách, který poskytne snadný přístup k informacím a umožní klást dotazy a podávat podněty. Organizace předběžných tržních konzultací a akcí typu „Meet the Buyer“ a „Meet the Potential Bidder“ umožní občanům aktivně se účastnit diskusí a poskytovat zpětnou vazbu. Transparentnost a dostupnost dat o veřejných zakázkách umožní občanům sledovat a kontrolovat procesy zadávání zakázek, čímž se posílí odpovědnost zadavatelů.</p>

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Konec projektové části implementace Národní strategie veřejného zadávání v České republice pro období let 2024 až 2028.	Navržena opatření (viz popis výše), prostřednictvím kterých budou naplněny cíle.	30. 6. 2026	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj		
			Podporující osoby / spolugestori		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		MŽP, MPO, MPSV, MZe a další resorty	Oživení, TI ČR		

<p>Schválení Akčního plánu udržitelného nakupování</p>	<p>Výstupem budou minimální standardy odpovědného veřejného zadávání s cílem strategického využití vlivu, který mohou veřejní zadavatelé svou kupní silou na trhu uplatňovat. Veřejná správa je zodpovědná za efektivní využívání veřejných prostředků (princip 3E), ale stejně tak je zodpovědná za dodržování zásad sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědné zadávání a inovace (§ 6 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve spojení s § 28 odst. 1 písm. p) až r) téhož zákona). Proto by měl být Akční plán udržitelného nakupování závazným nástrojem, který napomůže zadavatelům k implementaci sociálních a environmentálních aspektů do veřejných zakázek, aby se staly standardem a byly systematicky využívány ve všech veřejných zakázkách, kde je to vhodné.</p>	<p>1Q 2025</p>	<p>Stejně viz řádek výše</p>												
<p>Vytvoření jednotného prostředí pro sběr dat o veřejných zakázkách z certifikovaných elektronických nástrojů. Napojení jednotného</p>	<p>Vytvoření prostředí pro sběr dat ve formě registru veřejných zakázek. Tento registr bude agregovat data jak z Věstníku veřejných zakázek, tak z jednotlivých certifikovaných elektronických nástrojů, čímž bude vytvořena jednotná datová základna, která bude poskytovat kvalitnější data, jež budou</p>	<p>1. 7. 2026</p>	<table border="1"> <tr> <td colspan="3" data-bbox="1044 1472 1443 1535">Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="1044 1535 1443 1598">Podporující osoby / spolugestři</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1044 1598 1149 1713">Vládní sektor</td> <td data-bbox="1149 1598 1281 1713">NNO</td> <td data-bbox="1281 1598 1443 1713">Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1044 1713 1149 1900"></td> <td data-bbox="1149 1713 1281 1900">Oživení</td> <td data-bbox="1281 1713 1443 1900">DatLab</td> </tr> </table>	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj			Podporující osoby / spolugestři			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)		Oživení	DatLab
Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj															
Podporující osoby / spolugestři															
Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)													
	Oživení	DatLab													

prostředí na registry.	pokrývat významnou část trhu veřejných zakázek. Možnost prokázání kvalifikace v rámci certifikovaných elektronických nástrojů automatizovaným způsobem, kdy budou základní registry dostupné zadavatelům prostřednictvím profilů zadavatelů. V rámci projektu NIPEZ bude vytvořena jednotná autentizace a autorizace pro všechny moduly, které budou mezi sebou sdílet data ze základních a dalších státních registrů (MF), na které bude NIPEZ propojen, čímž dojde k naplnění <i>Once only</i> principu, a zadavatel již nebude muset předkládat jednotlivé doklady.				
------------------------	--	--	--	--	--

5. Seznam použitých zkratk

ASZ	Agentura pro sociální začleňování
Covid-19	koronavirové onemocnění 2019, angl. <i>coronavirus disease 2019</i>
ČR	Česká republika
DIA	Digitální informační agentura
EU	Evropská unie
FST	Fond pro spravedlivou transformaci
IRM	Nezávislý hodnotící mechanismus
IROP	Integrovaný operační regionální program
KPSV 2021+	Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NIPEZ	Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek
NNO	nestátní neziskové organizace
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OGP	Partnerství pro otevřené vládnutí
OOS	Organizace občanské společnosti
OP	operační program
OPZ+	Operační program Zaměstnanost plus
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OSN	Organizace spojených národů
RILSA	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
ŘO	řídící orgán
SKF	Sociální klimatický fond
TI ČR	Transparency International Česká republika, o.p.s.
TSI	Nástroj technické podpory, angl. <i>Technical Support Instrument</i>
USA	Spojené státy americké
ÚV ČR	Úřad vlády České republiky
VZMR	veřejné zakázky malého rozsahu